

Kaupunginhallitus 05.05.2025 § 135

§ 135

Valtuustokysymys aloittaville yrittäjille tarkoitetusta starttirahasta (Kv-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Sipilä Hilla-Maaria
Kyllönen Merja
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mykkänen Kai

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Sari Savelan ym. (24.3.2025) jättämään valtuustokysymykseen aloittaville yrittäjille tarkoitetusta starttirahasta sekä toteaa kysymyksen loppuun käsittelyksi.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Valtuutettu Sari Savela ja 20 muuta valtuutettua ovat jättäneet valtuustokysymyksen 24.3.2025 aloittavien yrittäjien starttirahan myöntämisen keskeyttämisestä, ja siinä kysytään seuraavaa:

Espoo on keskeyttänyt taloudellisten tukien, mukaan lukien starttirahan myöntämisen 26.2.2025 alkaen. Nykyisessä tilanteessa, jolloin työttömiä on ennätysmäärä, olisi erittäin tärkeää, että yrittäjäksi ryhtymistä helpotettaisiin Espoossa ja että aloittavan yrittäjän olisi mahdollista hakea ja saada starttirahaa. Yrittäjäksi ryhtyminen on varteenotettava vaihto itsensä työllistämiseen. Uudella yrittäjällä kulut tulevat etukenossa ja starttiraha helpottaa omaa toimeentuloa, kunnes yritys alkaa tuottaa.

Nyt kuitenkin Espoossa on keskeytetty starttirahojen myöntäminen. Miksi? Kuinka on mahdollista, että määrärahat loppuivat jo alkuvuodesta? Onko niin, että perustettavien yritysten määrä ja tarve starttirahalle on arvioitu reilusti alakanttiin, kun työllisyyspalvelut ovat siirtyneet TE-palveluilta kunnalle? Millä aikataululla asiaan saadaan selvyys ja starttirahojen voidaan jälleen hakea ja myöntää, jotta yrityksen perustamista suunnittelevat espoolaiset eivät joudu kärsimään?

Vastaus valtuustokysymykseen

TE-palvelujen siirtyessä kuntien vastuulle, ja kuntien aloittaessa uusina työvoimaviranomaisina vuoden 2025 alussa, siirtyivät uusien työvoimaviranomaisten vastuulle myös työnantajille, yrityksille ja työnhakijoille myönnettävien taloudellisten tukien maksatustehtävät. Tukien maksatuksen osalta uusien työvoimaviranomaisten maksettavaksi siirtyi

myös ns. palveluvelkaa eli vuodelle 2024 kohdistuvia tukia, joita KEHA-keskus ei ehtinyt vuoden 2024 loppuun mennessä maksaa. Espoon ja Kauniaisten työllisyysalueen osalta tätä palveluvelkaa oli yhteensä noin 3,2 milj. euroa.

Palveluvelan lisäksi taloudellisten tukien vuoden 2025 määrärahoja on myös etukäteen sidottu edellisinä vuosina tehdyillä tukien myöntöpäätöksillä. Espoon ja Kauniaisten osalta vuodelle 2025 kohdentuvaa sidontaa oli yhteensä noin 4,7 milj. euroa, joten palveluvelka ja aiempina vuosina tehty määrärahojen sidonta olivat vuoden alussa yhteensä noin 7,9 milj. euroa, kun taas taloudellisten tukien (starttirahan, palkkatuen, 55 vuotta täyttäneiden työllistämistuen, ja työolosuhteiden järjestelytuen sekä harkinnanvaraisen kulukorvauksen ja matka- ja yöpymiskustannusten korvauksen) määrärahat talousarviossa vuonna 2025 ovat runsaat 8,8 milj. euroa. Palveluvelka, aiempina vuosina tehty määrärahan sidonta ja vuonna 2025 tehtyjen uusien tukien myöntöpäätökset yhteensä kuluttivat talousarvion määrärahat loppuun helmikuun lopulla. Uusia tukipäätöksiä ei siten starttirahan, eikä muidenkaan taloudellisten tukien osalta voitu enää tehdä, jotta ei ylitetä talousarviota. Valtiolta siirtyneen palveluvelan ja tukien sidonnan määrää ei pystytty talousarviota valmisteltaessa riittävästi ennakoimaan valtiolta saadun puutteellisten tietojen vuoksi. Työllisyyspalvelujen kokonaisbudjetin ollessa tiukka ja laskettu VOS rahoituksen mukaan, liikkumavaraa taloudellisten tukien määrärahojen osalta ei talousarviovalmistelussa juuri ole ollut.

Valtio korvaa työvoimaviranomaisille ennen vuotta 2025 kertynyttä palveluvelkaa, mutta ei täysimääräisesti. Valtion korvaus on vajaat 2,9 milj. euroa. Työllisyyspalvelut ovat yhdessä talouspalvelujen kanssa selvittäneet, miten valtion maksama korvaus voidaan huomioida talousarvion kannalta, jotta starttirahan ja muiden taloudellisten tukien maksamista voidaan jatkaa. Arvioissa on huomioitu koko yksikön budjetti siten, että varmistetaan ja turvataan kriittisten palvelujen, mm. kotoutumiskoulutusten, järjestäminen tänä vuonna. Tukien myöntäminen jatkuu tietyin rajauksin käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa. Starttirahan myöntämisen edellytyksenä on jatkossa se, että tuen hakija osallistuu yritysneuvontaan. Tällä luodaan edellytyksiä kestäväälle yritystoiminnalle ja tuetaan alkavan yrittäjän yrittäjävalmiuksia.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

- Valtuustokysymys aloittaville yrittäjille tarkoitetusta starttirahasta

Tiedoksi